

METODICKÝ POKYN PRO UDĚLENÍ TITULU „MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY LIBERECKÉHO KRAJE“

Čl. 1

Území Libereckého kraje, na němž se setkávají národopisné oblasti Pojizeří, Podkrkonoší, Podještědí a Lužické hory, je velmi bohaté na projevy tradiční lidové kultury. Její součástí tvoří i tradiční rukodělná výroba, která dala vzniknout tisícům artefaktů, jež se staly součástí kulturního dědictví.

Liberecký kraj, s vědomím nutnosti podpory uchování a dalšího rozvoje těchto hodnot, ve smyslu Usnesení vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, dále usnesení vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 11 o Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015 a v souladu Plánem péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na léta 2023–2030, který vychází z usnesení vlády č. 843 ze dne 27. září 2021 k návrhu Státní kulturní politiky 2021-2025+ zřizuje titul "*Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje*" (dále jen titul) jako formu veřejného uznání a podpory těm, kteří se snaží udržet znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních rukodělných technologií, účinně a kvalifikovaně je prezentovat a předat je dalším generacím.

Čl. 2

1. Titul je určen osobám, které dokonale ovládají dovednosti, postupy a technologie tradiční rukodělné výroby a přiměřeně svým možnostem předávají tyto znalosti budoucím generacím a prezentují své výrobky na veřejnosti.
2. Titul může být udělen pouze občanům České republiky s trvalým pobytem na území Libereckého kraje.
3. Titul může být udělen výrobcům činným v oborech tradiční rukodělné výroby, které jsou zásadním způsobem ohroženy, či jim přímo hrozí zánik.
4. Pro účely tohoto Metodického pokynu se tradiční rukodělnou výrobou rozumí soubor výrobních technik a dovedností, které zahrnují jak řemeslnou výrobu, tak další formy tradiční produkce mimo rámec historických řemesel. Jednotlivé obory tradiční rukodělné výroby se vymezují podle základního materiálu, z něhož jsou vyrobeny výrobky v daném oboru, s uvedením příkladů výrobních technik, takto:
 - hlína – černá, glazovaná hrnčičina, kamnářství, kamenina, fajánse apod.
 - sklo – foukané a tvarované sklo, hutní sklo, malba na sklo, bižuterní výroba, ad.
 - kámen – kamenictví, kamenosochařství, výroba brousků apod.
 - kov – kovářské práce, kutí, odlévání, ciselování apod.

- pletiva – pletení ze slámy, z orobince, z proutí a z loubku apod.
- dřevo – štípání, dlabání, soustružení dřeva, zdobení kovem, řezbářství apod.
- textil – ruční tkaní, výšivka, krajkářství, modrotisk, batika, výroba krojů, krojových součástí a obuvi apod.
- materiály rostlinného a živočišného původu, které nejsou primárně určeny pro konzumaci – ševcovství, brašnářství, sedlářství, zdobení kraslic, perníku apod.
- pečivo – obřadní apod.
- drahé kameny – opracování drahých kamenů a další úprava

Čl. 3

1. O udělení titulu rozhoduje Rada Libereckého kraje na základě návrhu Regionálního pracoviště pověřeného péčí o nemateriální kulturní dědictví Libereckého kraje.
2. Usnesením Rady Libereckého kraje č. 834/04/RK ze dne 13. 7. 2004, funkcí Regionálního pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu (dnes pro péči o nemateriální kulturní dědictví) na území Libereckého kraje pověřilo Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvkovou organizaci Libereckého kraje, se sídlem Skálova 71 Turnov (dále jen Regionální pracoviště).
3. Rada Libereckého kraje uděluje výrobcí titul na dobu neurčitou, resp. doživotně, a to nejvýše 3 osobám v průběhu jednoho roku. Rada Libereckého kraje však může titul odejmout na základě doporučení Regionálního pracoviště, koná-li nositel titulu v rozporu s článkem 7 tohoto Metodického pokynu.
4. Udělení titulu se osvědčuje jmenovacím dekretem se znakem Libereckého kraje, logem titulu a podpisem hejtmana. Vzor dekretu je uveden v příloze č. 1 tohoto Metodického pokynu.
5. Rada Libereckého kraje může rozhodnout o spojení titulu s finančním darem.
6. Titul je udělován zpravidla jednou ročně u příležitosti významných dnů nebo akcí v Libereckém kraji.

Čl. 4

1. Při projednávání návrhů na udělení titulu Regionální pracoviště posuzuje každého kandidáta podle toho, zda a v jaké míře splňuje následující kritéria:
 - rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem,
 - kandidát předává dovednosti a zkušenosti následovníkům,
 - kandidát prezentuje své výrobky na veřejnosti,
 - kandidát souhlasí se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a

dovedností pro Regionální pracoviště Turnov při záruce všech autorských práv kandidáta,

- produkce kandidáta splňuje požadavky na vysokou estetickou a užitnou hodnotu
- kandidát dodržuje tradiční technologie, tradiční materiál a jeho práce vycházejí z tradičního tvarosloví
- produkce kandidáta vykazuje znaky ovládnutí tradičních postupů a dovedností v rukodělné výrobě.

2. Regionální pracoviště má právo navrhnout doplnění těchto kritérií. Případný návrh vstoupí v platnost po schválení Radou Libereckého kraje.

Čl. 5

1. Návrhy na udělení titulu mohou předkládat vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické i právnické osoby, působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy.
2. Návrhy na udělení titulu se podávají Regionálnímu pracovišti, a to písemnou formou, zpracovanou dle dokumentu Náležitosti návrhu na udělení titulu Mistr rukodělné výroby, který je přílohou č. 2 tohoto Metodického pokynu. Dokumentace se po posouzení kandidátovi nevrací.
3. Návrhy se podávají Regionálnímu pracovišti nejpozději do 30. 11. kalendářního roku pro udělení titulu v roce následujícím.
4. Regionální pracoviště posoudí došlé návrhy z hlediska formální a věcné správnosti, v případě nedostatků vyzve navrhovatele k doplnění návrhu. V případě, že návrhy splňují požadavky, Regionální pracoviště zpracuje k jednotlivým návrhům Nominační list s komplexní dokumentací, jehož vzor je uveden v příloze č. 3 k tomuto Metodickému pokynu.
5. Dokumentaci zahrnující písemné, obrazové, případně trojrozměrné doklady Regionální pracoviště Turnov následně předá k posouzení odborné komisi, která návrh posoudí podle kritérií uvedených v článku tohoto Metodického pokynu, nejpozději do 15. 1. roku následujícího po roce, v němž byl návrh podán. Odborná komise posuzuje návrhy podle kritérií stanovených v článku 4. Členy komise jmenuje ředitel Muzea Českého ráje v Turnově ze zástupců paměťových institucí, které se zabývají dokumentací a výzkumem tradiční lidové kultury a nemateriálního kulturního dědictví.

6. Hodnocení v písemné podobě předá odborná komise do 31. 1. Regionálnímu pracovišti, které je následně spolu s veškerou dokumentací zašle odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Návrh na udělení titulu předloží k rozhodnutí Radě Libereckého kraje.
7. Na základě usnesení Rady Libereckého kraje provede Regionální pracoviště zápis schválených nositelů titulu na Krajský seznam Mistrů rukodělné výroby. Zároveň s tím oznámí jména nových nositelů titulu Národnímu ústavu lidové kultury ve Strážnici.

Čl. 6

1. Nositel titulu má právo zejména:
 - užívat zdarma na výrobku označení administrované Regionálním pracovištěm ve shodě se zákonem č. 441/2003 Sb., Zákon o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách). Označení může užívat pouze na výrobku v tom oboru tradiční rukodělné výroby, v němž mu byl titul udělen, a který je v souladu s kritérii dle čl. 5 tohoto Metodického pokynu. Použití označení na jiných výrobcích je nepřijatelné a může být důvodem k odebrání titulu.
 - na uveřejnění jména, výrobku a dalších informací souvisejících s titulem na webových stránkách Libereckého kraje, Muzea Českého ráje v Turnově a Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici.

Čl. 7

1. Nositel titulu má povinnost zejména:
 - konat tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno titulu a označení,
 - užívat označení pouze na výrobky z oboru, v němž mu byl titul udělen,
 - poskytnout Regionálnímu pracovišti informace pro dokumentaci udělování titulu,
 - předávat znalosti a zkušenosti z oboru přiměřeně svým možnostem.

Čl. 8

1. Udělení titulu se zapisuje do rejstříku, při respektování zákona o č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů. Rejstřík vede, resp. administruje odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje v součinnosti s Regionálním pracovištěm. V rejstříku bude uvedeno pořadové číslo dekretu, jméno, příjmení, adresa místa provozování činnosti nositele titulu, obor, za který byl oceněn a číslo usnesení Rady

Libereckého kraje, kterým rozhodla o udělení titulu. Dokumentace, která je podkladem k doporučení pro udělení titulu je uložena v Regionálním pracovišti.

2. V případě odejmutí titulu nebo úmrtí nositele se záznam v rejstříku doplní o tuto skutečnost.

Čl. 9

Náklady na zajištění a organizaci oceňování jsou zahrnuty do rozpočtu odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje a Muzea Českého ráje v Turnově. Náklady spojené se slavnostním udělením titulu jsou součástí rozpočtu odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje.

Tento Metodický pokyn nabývá účinnosti dnem podpisu.

Přílohy:

1. Jmenovací dekret
2. Náležitosti návrhu na udělení titulu
3. Nominační list

V Liberci dne

Martin Půta, hejtman Libereckého kraje